

สรุปสาระสำคัญ

การประชุมร่วมสามัญประจำปี ๒๕๖๑ ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum, IAF) และ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC) ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการประชุม

๑.๑ คณะผู้เข้าร่วมการประชุม

(๑) นายอภิสิทธิ์ ปรากฏการณ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(๒) นายวรวิทย์ คุ้มรักษ์ นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการ

กองรับรองมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๑.๒ หัวข้อการประชุม : การประชุมร่วมสามัญประจำปี ๒๐๑๘ ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum, IAF) และองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation, ILAC)

๑.๓ สถานที่จัดประชุม : โรงแรม Singapore Grand Hyatt Hotel ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑.๔ ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒. สรุปเนื้อหาของการประชุม

การประชุมร่วมสามัญประจำปี ๒๐๑๘ ระหว่าง IAF และ ILAC จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ คณะผู้แทนของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุม คณะทำงานด้านอาหาร คณะทำงานระบบการจัดการคุณภาพ คณะกรรมการด้านเทคนิค และการประชุม คณะกรรมการบริหาร เพื่อร่วมให้ความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการรับรองระบบงาน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ การประชุมคณะทำงานด้านอาหาร

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการและประเด็นปัญหาที่พบจากการรับรองด้านความปลอดภัยอาหาร ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) การปรับปรุงมาตรฐานสำหรับหน่วยรับรองด้านการจัดการความปลอดภัยอาหาร (ISO/TS 22003) โดยมีประเด็นหลักที่นำมาพิจารณาแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ ๑. การพิจารณาเรื่อง ระยะเวลาการตรวจประเมิน ๒. เรื่องการตรวจประเมินหากมีสาขา ๓. เรื่องความสามารถของบุคลากรและกระบวนการตรวจประเมิน และ ๔. การแบ่งประเภท (category) ตามอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานในปัจจุบัน รวมถึงประเด็นที่อาจแบ่งระบบการจัดการขององค์กรของหน่วยรับรองด้านการจัดการความปลอดภัยอาหาร สามารถใช้มาตรฐานควบคุมในการจัดระบบงานกลางขององค์กรได้ ๒ มาตรฐาน คือมาตรฐานทั่วไปสำหรับหน่วยรับรองระบบการจัดการ (ISO/IEC 17021-1) และมาตรฐานสำหรับหน่วยรับรองผลิตภัณฑ์ (ISO/IEC 17065) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนการปรับปรุงมาตรฐานโดยคณะทำงานด้านมาตรฐานอาหาร TC 34 และคาดว่าจะสามารถประกาศใช้ได้ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓

๒) ระยะปรับเปลี่ยน สำหรับมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยอาหาร (ISO 22000: 2018) ซึ่งได้มีการประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๑ โดยมีการกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ดำเนินการมาตรฐานดังกล่าวมีการจัดระบบให้สอดคล้องและได้รับการรับรองตามมาตรฐานฉบับใหม่ภายใน ๓ ปี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน คณะทำงานด้านอาหารจึงเห็นชอบให้มีการระบุนัดหมายที่รับรองมาตรฐาน ISO 22000: 2005 เป็น วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ โดยให้เสนอคณะกรรมการทางเทคนิคและคณะกรรมการบริหารของ IAF เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒.๒ การประชุมคณะทำงานระบบการจัดการคุณภาพ

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางและประเด็นปัญหาที่พบจากการรับรองด้านการรับรองระบบการจัดการ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงานของ มกอช. ได้ดังนี้

๑) การจัดทำเว็บไซต์ฐานข้อมูลของหน่วยรับรองระบบงาน (AB) ซึ่งเป็นสมาชิกของ IAF ทั่วโลก ประกอบด้วยข้อมูลของหน่วยรับรอง (CB) ที่หน่วยรับรองระบบงาน (AB) ให้การรับรอง และข้อมูลลูกค้าของหน่วยรับรอง (CB) ที่ให้การรับรอง เพื่อให้สามารถทวนสอบการใช้ใบรับรองปลอมได้ ซึ่งจะแล้วเสร็จและใช้การได้ประมาณเดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๒

๒) การระบุนัดหมายสำหรับระยะปรับเปลี่ยนมาตรฐานที่ออกโดยองค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ (International Organization for Standardization, ISO) เนื่องจากปัจจุบัน ISO ได้ระบุนัดหมายที่ประกาศมาตรฐานเป็นเดือนที่ตีพิมพ์ และที่ประชุมมีมติให้นับวันสุดท้ายของเดือนที่ตีพิมพ์มาตรฐาน ISO เป็นวันเริ่มต้นของระยะปรับเปลี่ยนสู่มาตรฐาน ISO ที่มีการปรับปรุง และ ๑ วันสุดท้ายของเดือนที่สิ้นสุดระยะปรับเปลี่ยน เป็นวันสิ้นสุดของระยะปรับเปลี่ยนสู่มาตรฐาน ISO ที่มีการปรับปรุง

๒.๓ การประชุมคณะกรรมการทางเทคนิคและการประชุมคณะกรรมการบริหาร

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาประเด็นที่นำเสนอจากคณะทำงานต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการทางเทคนิคและคณะกรรมการบริหาร มีมติ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองระบบงานของ มกอช. ดังนี้

๑) มีมติให้หน่วยรับรอง (CB) ด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ต้องไม่มีการรับรองลูกค้าที่ไม่อยู่ในระบบการรับรองระบบงาน (Non-Accredit) ภายใต้ขอบข่ายเดียวกันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยรับรองระบบงาน (AB) โดยให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

๒) มีมติให้ใบรับรองตามมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยอาหาร (ISO 22000 : 2005) ระบุวันหมดอายุเป็นวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔ และให้ปรับเปลี่ยนเป็นมาตรฐาน ISO 22000: 2018 ก่อนวันหมดอายุดังกล่าว

๓) มีมติเห็นชอบให้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MoU) ระหว่าง IAF/ILAC กับ องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงานฮาลาล (International Halal Accreditation Forum, IHAF) เพื่อความร่วมมือในการรับรองระบบงานการรับรองมาตรฐานฮาลาล และการจัดทำแนวทางการตรวจประเมินความเท่าเทียมและการยอมรับร่วมในระบบการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานฮาลาลในกลุ่มประเทศสมาชิกต่อไป

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑) จัดฝึกอบรมมาตรฐาน ISO 22000: 2018 สำหรับบุคลากรด้านการรับรองระบบงานของ มกอช. เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับรองระบบงานตามมาตรฐานฉบับใหม่ดังกล่าว ซึ่งเป็นมาตรฐานในขอบข่ายที่ มกอช. ได้รับการยอมรับความเท่าเทียมในระดับสากล

๒) การแจ้งมติที่ประชุม IAF ที่เกี่ยวข้อง แก่หน่วยรับรอง (CB) ที่ มกอช. ให้การรับรองระบบงาน ได้แก่ มติการห้ามออกใบรับรอง Non-accredited สำหรับหน่วยรับรองขอข่ายการรับรองผลิตภัณฑ์ และมติปรับเปลี่ยนมาตรฐาน ISO 22000 :2018 เพื่อให้หน่วยรับรอง (CB) และลูกค้าของหน่วยรับรอง (CB) ทราบและดำเนินการให้สอดคล้องตามมติข้างต้นตามระยะเวลาที่กำหนด

๓) การประชุมสามัญประจำปี ระหว่าง IAF และ ILAC เป็นการประชุมที่สำคัญต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในฐานะหน่วยรับรองระบบงานด้านสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทย จึงควรติดตามสถานการณ์ด้านการรับรองระบบงานในระดับสากลอย่างใกล้ชิด เพื่อรับทราบและร่วมกำหนด ยุทธศาสตร์และกรอบการดำเนินงานด้านการรับรองระบบงานและการยอมรับความเท่าเทียมเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรและอาหารไทย อันเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในใบรับรอง และยกระดับระบบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและความต้องการของประเทศคู่ค้า